

Réserve naturelle de Colanhan

*La montagne de Colanhan, un lieu rarissime en Belgique
De heuvel van Colanhan, een uitzonderlijke plek in België*

1. Un site géré par l'association « Ardenne & Gaume »

Het natuurreservaat van Colanhan werd in 1986 opgericht en door de vereniging 'Ardenne & Gaume' beheerd. Het is geleidelijk ontstaan door de aankoop van verschillende kleine privépercelen. Momenteel is het gebied bijna 30 ha groot, met inbegrip van de percelen die door het LIFE-project 'Ardenne liégeoise' zijn aangekocht en die door het Waalse Gewest aan de vereniging ter beschikking worden gesteld. De vereniging staat in voor het beheer van de site, dankzij de hulp van de vrijwilligers en de vaste medewerkers. Het is hoofdzakelijk de bedoeling om de herbebossing van de interessante open vlaktes te vermijden en het beheer door begrazing met schapen op te volgen.

2. Op eenzame hoogte

De heuvel van Colanhan valt erg goed op in het landschap en strekt zich van oost naar west uit boven het dorpje Verleumont. De heuvel bestaat uit een zeer hard schistgesteente dat, in tegenstelling tot de omliggende gebieden, goed tegen de erosie bestand is gebleken. Dit zeer zeldzame en unieke reliëf wordt een syncline genoemd. De heuvel is een van de vijf synclines in Wallonië. Gedurende lange tijd werden deze schistmassa's door de mens ontgonnen om er materialen zoals leisteen of blokken zandsteen van te maken. Dat gebeurde in kleine groeves die door een familie beheerd werden. Die activiteiten verklaren overigens waarom er verschillende kuilen en greppels op de top van de heuvel te zien zijn. Ze bepalen mede de natuurlijke rijkdom van het gebied.

3. Leven na de groeves

Nadat de kleine groeves verlaten werden, nam de natuur geleidelijk haar plaats weer in. Op de uitgestrekte gebieden waar er niet in de bodem gegraven werd, treffen we loofbossen met hoofdzakelijk eiken- en berkenbomen aan. De kuilen en greppels van de groeves zijn ingenomen door de korstmossen, andere mossoorten, heideplanten – zoals de bosbes, de blauwe bes en de struikhei – en enkele bomen. In deze zeer droge en steenrijke gebieden vinden we verschillende zeldzame soorten zoals de grote wolfsklaauw, heideven en verschillende mos- en korstmossesoorten met zeer geleerde namen. Er is niet veel bekend over de fauna van het gebied maar misschien ziet u er wel een oehoe die regelmatig in een verlaten groeve zijn intrek neemt.

4. De herstelwerkzaamheden van het LIFE-project 'Ardenne liégeoise'

Na de overname van een aantal percelen werden er verschillende sparren gekapt. In de loofbossen werden de meeste geïsoleerde naaldbomen gekapt of geringd. Op de schistachtige terpen werden de kleine heideoppervlaktes met grasachtige soorten afgelagd om de groei van mossen en korstmossen te stimuleren. Tot slot werden er verschillende begrazingszones – momenteel met schapen – aangelegd. Door de beplanting en met name de jonge bomen af te grazen, verhinderen de schapen dat het loofbos zich in deze zones kan ontwikkelen, ten gunste van de heide en de grasvlaktes.

Busard Saint-Martin
Blauwe kiekendief
Circus cyaneus

Photo : J-M Winants

Aubépine rouge - Rode Bosbes - *Vaccinium vitis-idaea*

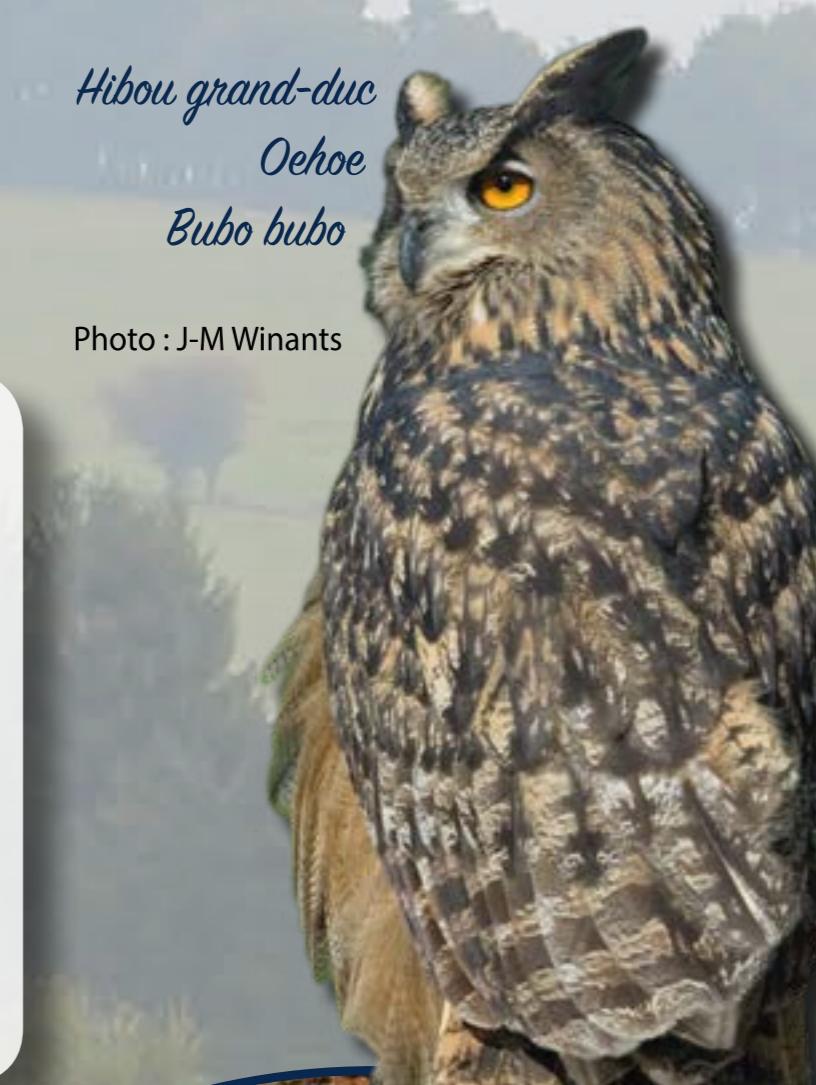

Photo : J-M Winants

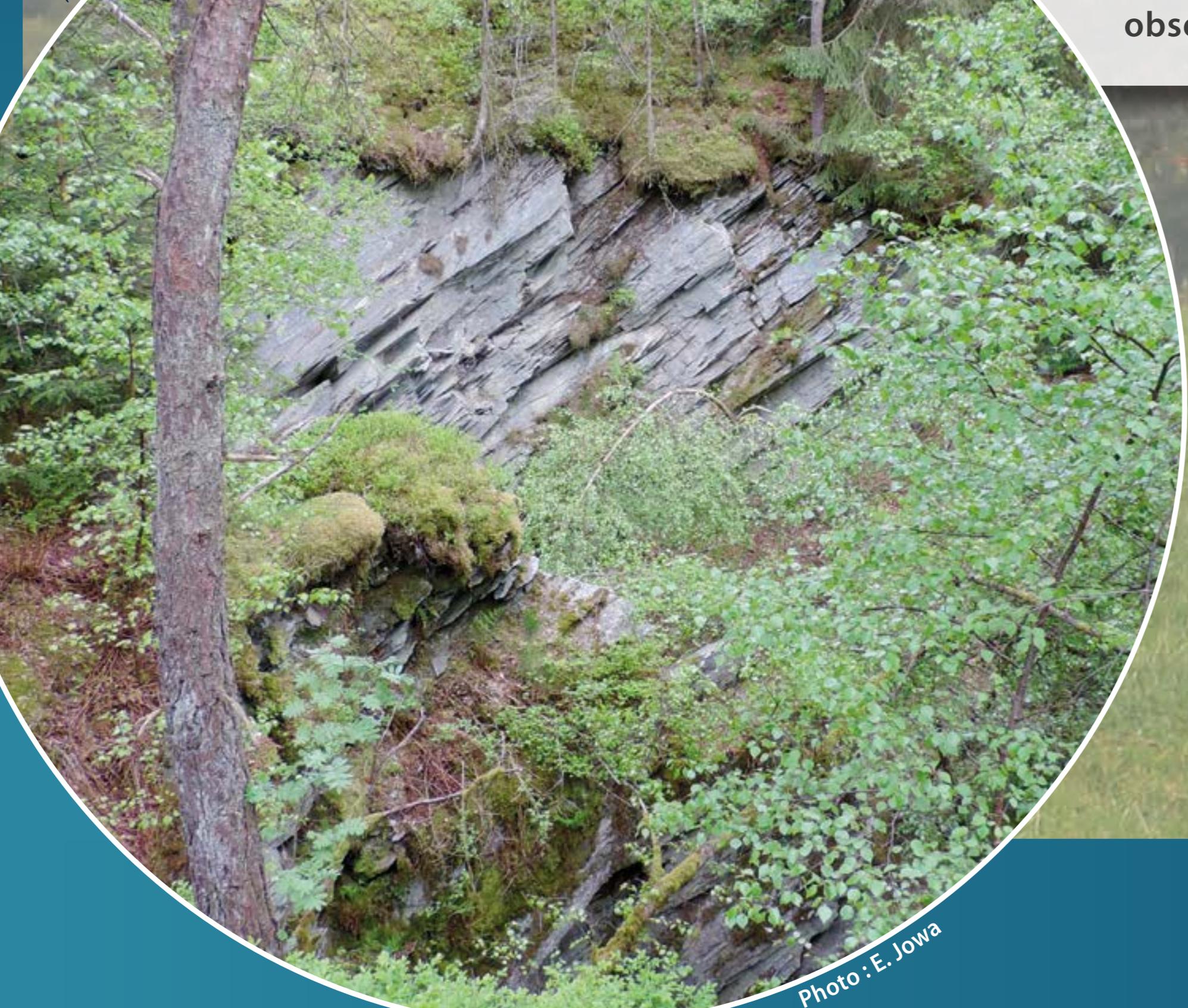
Le projet LIFE Ardenne liégeoise n'aurait pas été possible sans certains partenaires de taille; La Commission européenne et la Région wallonne, participant respectivement à 50% et 47% du budget total, mais aussi le groupe Spa-Monopole assurant le reste du budget et l'ASBL Domaine de Bérinzenne, quartier général de l'équipe responsable du projet.

Het LIFE-project « Ardenne liégeoise » zou niet mogelijk geweest zijn zonder de hulp van sommige belangrijke partners. De Europese Commissie en het Waalse Gewest zorgen respectievelijk voor 50% en 47% van het budget. De rest van het budget komt van de groep Spa-Monopole en de vzw « Domaine de Bérinzenne », die instaat voor de huisvesting van het projectteam.

Genêt des Anglais
Stekelbrem
Genista anglica

Callune
Struikhei
Calluna vulgaris

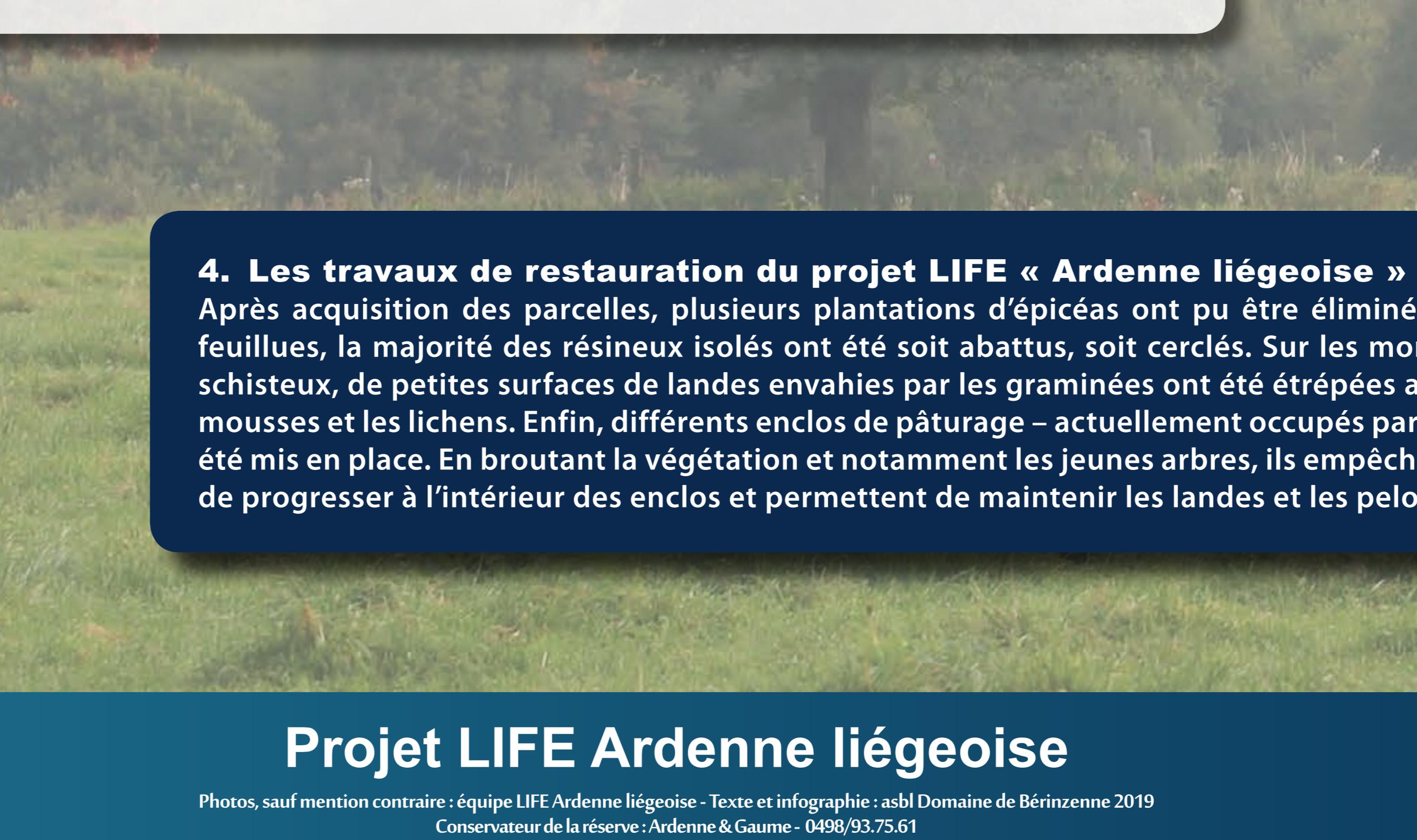

Ancienne extraction de schiste

Photo : E. Jowa

3. Une vie après les cailloux

Après l'abandon des petites carrières, la nature a progressivement repris ses droits. Là où le sous-sol n'avait pas été creusé, les taillis feuillus, dominés par les chênes et les bouleaux, ont subsisté sur des surfaces parfois étendues. Les fosses et les déblais des carrières ont été colonisés par les lichens, les mousses, les plantes des landes – comme l'Airelle, la Myrtille et la Callune – et quelques arbres rabougris. C'est dans ces milieux très secs et très pierreux que l'on peut trouver plusieurs espèces rares, comme le Lycopode en massue, le Genêt des anglais et diverses mousses et lichens aux noms très savants. La faune du site est mal connue mais le Hibou grand-duc, qui y est régulièrement observé, niche peut-être dans une carrière abandonnée située à proximité.

Projet LIFE Ardenne liégeoise

Photos, sauf mention contraire : équipe LIFE Ardenne liégeoise - Texte et infographie : asbl Domaine de Bérinzenne 2019
Conservateur de la réserve : Ardenne & Gaume - 0498/93.75.61

Life
Ardenne
liégeoise

Avec le soutien de
la
Wallonie

asbl Domaine de
Bérinzenne

SPA

NATURA 2000